HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מסורת הש"ס

ו) ל"ל נפשי, ב) [נקמן קכ.], ג) [ל"ל מוציאתה], ד) [נעיל קף:], ה) [נקמן עמוד ב וקיט:], ו) שייך לעיל קף:, ז) ג"ז שייך שם, ח) [פסחים י. כתובות סז.],

תורה אור השלם

1. וַיֹּאמֶר שִׁמְשׁוֹן תָּמוּת נַפְשִׁי עִם פְּלִשְׁתִּים וַיֵּט בְּכֹחַ וַיִּפֹּל הַבַּיִת עַל הַסְּרָנִים וְעַל כָּל הָעָם אֲשֶׁר בּוֹ וַיִּהְיוּ הַמֵּתִים אֲשֶׁר הֵמִית בְּמוֹתוֹ רַבִּים מֵאֲשֶׁר הֵמִית בְּחַיָּיו:

שופטים טז ל

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לערל וכו' שנפגם ואף על פי שהיו נפגם: (ב) תוס' ד"ה אפי וכו' לפנה מתה:

מוסף רש"י

אמרה מת בעלי ואחר כך מת חמי. רבותא משמעינן, דאע"ג דאמרה בריאה מת בעלי ומעברת אין חוששין לה שמא נתעברה מן הראשון. ואין זו מעוברת כלל, שהרי כבר נתעברה מן השני, ומיד נתעברה ואחר כך מת חמי. ומהיכי תיתי לה לכנכרית, תפילו הכי לא מהימנינן לה למימר מת חמי ומעברת אין זו מעוברת והרי היא כמי שילדה (דף קף:) הלכך אין לו אלא חמות מיית כו': **היפה.** חמותה את ישראל לכהן גדול: **גמ' לערל דגופה.** תשמיש מועיל לה מצעלה הלכך אין חוששין שמא נתעברה מן הראשון (ו) ואפי' שהיו נפלים תמות נפשה עם פלשתים: **מודי ליה לר"ע.** דלא מחזקינן לה בבקרנית כולי האי ונהי דלהשיאה לא מהימנינן לה למימר לעניין תרומה מיהו: **ניתן לי בן.** לפנה שהלכה עם בעלה למדינת הים וכשילתה מכאן לא היה לה בן ועומדת בחזקת יבום ונפנה ואמרה ניתן לי בן במדינת הים ומת בני ואח"כ מת בעלי ללא מפקא נפשה מחזקה קמייתא שעדיין היא צריכה ליבם נאמנת ומותרת להתייבם: **אינה נאמנת.** להנפה לשוק בלא חליצה כי הימנוה רבנן לנפה מבעלה הימנוה לדייקא ומנפנה לבן לאפוקי נפשה מיבם לא הימנוה דזימנין דסניא ליה: **וחייישין לדבריה.** לאפקה נפשה מחזקה ואם בא יבם לייבמה לא שבקין לה ומוחלת: **לדבריה.** מיעוטא משמע: **מתני'**

תוספות ישנים

במחלוקת שנויה וכו' יהודה וכו' שמעון הוא. ופ"ת הא קיבלי טעמא למלתייהו הוא[ל חו [חוזרות] שלהו קיים משמע דלפי אומרת שלהו מת הוא הכתוב ועליל אמר לעמת אומרת מת מנפנה אע"פ שאמת אומרת לא מת. וי"ל דלבבלי דר' מאיר קאמרי דריב"ן: בל לא מת וכו' ופ"ת וכי לא ידע ר' יוחנן דמותה לה [מ]מתני' וי"ל דה"פ כל לא מת כגון שלבתה אומרת לא מת ומ"מ מותיב ממתני' דמשמע לפנה אומרת לא מת והן לפנה לפי' נרה כמשמע: **אבר** מבני לף לנן נמי תניא, לבבלי הוא דמוסכן. לכאורה קשה דהא לפי' ר"ע מודה בהא דע"כ לא פליגי אלא כיון דמהימנינן לגבי נפנה ל) להכי[לה במרומה כדאמרי' במתני' לפנה הכא לא מהימנינן לאמרי' חולין. וי"ל דדייק ליפנה יחיה ג) שהרי תנא מוסכן לדבריה. ואמר לי למיכלך ומתני לפיקח מוסכן לדבריה אלא למידק לדבריה מוסכן הא לדבריה לא מוסכן. ד) ל"ל שהרי תנא כריתה ור"ל כריתה להיפיק ליה מדר"ע אפנה נמי נפנה דמהימנינן לגבי נפנה כמו בפלוגתא דר' ישמעאל ור' עקיבא ולכך מייתי בנא לסיפא ולא בנא לריתה:

ל) תוי"ל כיון דמהימנינן לגבי נפנה דמהימנינן לנפנה ג"כ על נרתה לשלהבה במרומה. ג) ל"ל שהרי תנא כריתה ור"ל כריתה להיפיק ליה מדר"ע ע"כ נפנה הלכה כמו בפלוגתא דר' ישמעאל ור' עקיבא ולכך מייתי בנא לסיפא ולא בנא לריתה:

עין משפט נר מצוה

גירושין כל' טו סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן יז סעיף מה:

לו ב מיי' פ"ט מהלכות תרומות הלכה ד:

תום' חד מקמאי

גמ' ולפלוג נמי ר"מ ברישא אפי' תימא ר"מ כל לא מת בעדות אשה לאו הכחשה היא. פי' בעדות צרה קאמר וכן מצאתי מוגה בס' אבא מארי ז"ל בכתב ידו אבל בעדות דעלמא ודאי לאו הכחשה הוה דהא גבי סוטה שנאמנת אשה לומר לא נטמאת ואפ"ה אשה אומרת נטמאת ואשה אומרת לא נטמאת בבת אחת היתה שותה כדאי' בפרק מי שקינא. ולא אמרי' כל לא נטמאת בעדות סוטה לאו הכחשה הוא: תנן עד א' או' מת ועד א' או' לא מת אשה א' אומרת מת ואשה א' או' לא מת ה"ז לא תנשא בשלמא לר"א הא מני ר"מ היא אלא לר' יוחנן קשיא. פי' מדרישא בצרה סיפא נמי בצרה. גם זה מצאתי מוגה בס' אבא מרי ז"ל בכתב ידו. ומיהו בנשים דעלמא דאחת אומרת מת ואחת אומרת לא מת אליבא דרבי עקיבא לא תנשא כדבירינא מסוטה. וה"ר אלפס הגיה משנה זו כפשטו' ובהדיא מוקמי' לה כר"מ. ואולי מפני שטחם הכא פשיטא ליה ול"ל לגמרא דלקמן ע"ג נפנה הלכה כר"מ משום דהוה ליה לאקשויי מסיפא כיון דמנפנה לה מי נמי דריסא להכא פשיטא ליה דלעולם אימא לך כרבי ותרי ומי מכחשי מהדדי לא היתה שותה אבל הכא תקנתא דרבנן היא: **ומכחישות** זו **את** זו הרי **אלו לא ינשאו.** דוקא לאחת מהן שקרנית ואולי שהיסה מומרת שקר כי לא ידעו לאחת מהדדי ואיכא למ"ד פליג בריסא ואיכא נמי הכחשה ולא תנשא והא דלא נקט פלוגתייהו בריסא משום דהוה לאימעויי דנפיק מוהי:

[הואיל] וזו וזו **מודות שאין קיים.** לבבל המכחשת ואומרת קיים לותה לא תנשא לריסא מיתוקמא כוותייהו:

טעמא דאמרה לא מת הא אישתיקא בו'. וא"ת מאי דייק והא לא מת לימטיך ליה לאמטועינן שאע"פ שהכחשה נרתה תנשא ולימא למימר דהא פשיטא כיון שאין נרה מעידה לאבתה דהא לימטיך טובא דפליג ר"מ עלה ולר' יוחנן נמי לאמעי' דר"מ מודה בהא ואח"כ לדייק מדקתמר זאת שאומרת לא מת תנשא ולא קתני אומרת מת ואחת אומרת לא מת תנשא ולא ליה למימר מת ואחת אומרת לא מת תנשא אלא ודאי דעדיפא מינה דאפילו